

**LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR X
IM. STEFANII SEMPOŁOWSKIEJ WE WROCŁAWIU
KLUB PRZEWODNIKÓW I PILOTÓW PTTK „RZEPIÓR”
STUDENCKIE KOŁO PRZEWODNIKÓW SUDECKICH**

**50. MŁODZIEŻOWA
OLIMPIADA KRAJOZNAWCZA
DOLNEGO ŚLĄSKA
Finał okręgu wrocławskiego**

6 marca 2018 r.

ORGANIZATORZY

Liceum Ogólnokształcące nr X im Stefanii Sempołowskiej we Wrocławiu
Klub Pilotów i Przewodników PTTK "Rzepiór" we Wrocławiu
Studenckie Koło Przewodników Sudeckich

HONOROWY PATRONAT:

Wystąpiono o patronat do Dolnośląskiego Kuratora Oświaty

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. **50. Młodzieżowa Olimpiada Krajoznawcza** jest konkursem przeznaczonym dla młodzieży szkolnej, którego tematyka obejmuje kompleksową wiedzę o Wrocławiu oraz województwie dolnośląskim i Sudetach.
2. Uczestnictwo w Młodzieżowej Olimpiadzie Krajoznawczej ma pomóc szkołom w realizacji założeń programowych Ministerstwa Edukacji Narodowej realizowanych w ścieżce edukacyjnej „edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie”.
3. Realizacja zadań Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej ma tworzyć warunki do kształtowania tożsamości regionalnej i świadomości przynależności do „małej ojczyzny” – w ramach gminnych i powiatowych programów edukacji regionalnej.
4. Celem Olimpiady jest również zachęcenie młodzieży szkolnej, zwłaszcza zrzeszonej w SKKT PTTK, do zdobywania wiedzy o własnym mieście i regionie oraz zapoznawania się z jego tradycjami.
5. Uczestnictwo w Olimpiadzie winno być podstawą całorocznej działalności SKKT PTTK, kół PTSM i drużyn ZHP. Jednocześnie powinno ukierunkowywać klasowe wycieczki na pokazywanie i wykorzystywanie walorów Dolnego Śląska.
6. Młodzieżowa Olimpiada Krajoznawcza popularyzuje wśród uczniów krajoznawstwo i turystykę jako aktywną formę wychowania, zachęca do indywidualnej pracy krajoznawczej przez studiowanie turystycznych czasopism, książek i przewodników.
7. Jednocześnie Olimpiada zachęca młodzież do zdobywania odznak PTTK, np. GOT, OTP, MOK oraz regionalnych odznak krajoznawczych.
8. 50. Młodzieżowa Olimpiada Krajoznawcza jest jednocześnie etapem okręgowym eliminacji 46. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju turystyczno-Krajoznawczego PTTK

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE

1. **50. Młodzieżowa Olimpiada Krajoznawcza Dolnego Śląska** organizowana jest dla następujących typów szkół:
 - a) szkoły podstawowe,
 - b) szkoły podstawowe z oddziałami gimnazjalnymi,
 - c) szkoły gimnazjalne,
 - d) szkoły ponadgimnazjalne (bez szkół pomaturalnych).
2. Olimpiada zostanie przeprowadzona w dwóch etapach:
 - a) **etap szkolny – w terminie do 2 lutego 2018 r.**
 - b) **finał okręgu wrocławskiego – 6 marca 2018 r. w godz. 9:00 – 14:30 w Liceum Ogólnokształcącym nr X im Stefanii Sempołowskiej we Wrocławiu, ul. Pieszka 1**

REGULAMINY POSZCZEGÓLNYCH ETAPÓW

ETAP SZKOLNY

1. Podstawowym celem etapu szkolnego jest ożywienie działalności krajoznawczo-turystycznej szkoły, która stanowi atrakcyjną formę popularyzacji wiedzy o własnym mieście i regionie. Realizując zadania Olimpiady poszczególne klasy oraz SKKT PTTK organizują m.in. wycieczki, wyjścia do muzeów, biorą udział w imprezach krajoznawczo-turystycznych organizowanych przez PTTK, zdobywają odznaki turystyczne i krajoznawcze, doskonalą umiejętności z zakresu sporządzania szkiców tras i czytania map, a przede wszystkim zapoznają się z przedmiotową literaturą i materiałami źródłowymi. Całokształt tych działań pozwala uczestnikom Olimpiady zdobyć wiedzę o własnej miejscowości, najbliższej okolicy i własnym regionie.
2. Etapem końcowym ww. działań jest przeprowadzenie eliminacji szkolnych. Mają one charakter indywidualnego współzawodnictwa pomiędzy uczniami poszczególnych klas, zastępów, drużyn, klubów lub kół turystycznych.
3. W eliminacjach szkolnych przeprowadza się następujące konkurencje:
 - a) **Test krajoznawczy** – pytania testowe obejmujące wiedzę o własnej miejscowości i regionie; sugeruje się, aby 50% pytań dotyczyło Wrocławia, a pozostała część – województwa dolnośląskiego i Sudetów wraz z Przedgórzem Sudeckim,
 - b) **Test wiedzy turystycznej i topograficznej oraz wiedzy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym i udzielaniu pierwszej pomocy.** Zakres tematyczny obejmuje historię, tradycję i zadania PTTK w rozwoju turystyki i krajoznawstwa, zwłaszcza w środowisku młodzieżowym, zasady uprawiania turystyki kwalifikowanej i zdobywania odznak PTTK. Zadania z zakresu topografii polegają na użyciu znaków topograficznych na mapie ćwiczebnej, opisie znaków topograficznych, wykonaniu szkicu trasy marszu wg opisu itp. Pytania z wiedzy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym dotyczą poruszania się w ruchu ulicznym pieszych i rowerzystów, a w teście z pierwszej pomocy zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa, higieny wycieczkowania i ogólnych zasad udzielania pierwszej pomocy.
4. W wymienionych powyżej testach wiedzy na etapie szkolnym test obejmuje minimum: 20 pytań krajoznawczych dotyczących danej miejscowości i gminy, 5 pytań turystycznych, 5 pytań topograficznych, 5 pytań związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, 5 pytań dotyczących udzielania pierwszej pomocy. Jeżeli organizator podejmie decyzje o zwiększeniu liczby pytań, w stosunku do podanego minimum, to powinien zachować proporcje pomiędzy liczbą pytań z danych działów.
5. Organizatorzy eliminacji szkolnych mogą również przeprowadzić konkurencje praktyczne dowolnie wybrane z niżej wymienionych:
 1. Turystyczny marsz na orientację,
 2. Turystyczne ABC - praktyczny sprawdzian umiejętności przydatnych turyście (mierzenie odległości, rzut do celu, rozpoznawanie śladów, tropów zwierząt, rozpoznawanie roślin, atrakcje turystyczne regionu, pakowanie plecaka turystycznego, rozstawianie namiotu, gra azymutowa, inne propozycje)
 3. Turystyczny rower (tor przeszkód, naprawa roweru)
 4. Samarytanka (praktyczna wiedza z zakresu bezpieczeństwa i udzielania pierwszej pomocy),
 5. Konkurs odznak turystycznych PTTK (zespołowo, indywidualnie)
 6. Karta do kroniki.
6. W etapie szkolnym organizatorzy mogą również przeprowadzać konkurencje wg własnych pomysłów i możliwości np.: kajakowy tor przeszkód, konkurs niespodzianka. Mogą to być konkurencje zespołowe lub indywidualne. Zasady punktacji ustalają organizatorzy i podają do wiadomości uczestników.

7. Zakończeniem etapu szkolnego jest wyłonienie 3-osobowego zespołu składającego się z najlepszych uczestników eliminacji, który reprezentować będzie szkołę w finale okręgu wrocławskiego.
8. Po zakończeniu etapu szkolnego opiekunowie grup wysyłają w nieprzekraczalnym terminie do **9 lutego 2018 r.** zgłoszenie do **Liceum Ogólnokształcące nr X im Stefanii Sempołowskiej we Wrocławiu według załączonego wzoru. (załącznik 1)**
 - Zgłoszenia można wysyłać wyłącznie drogą elektroniczną na adres a.duda@lo10.wroc.pl , lub agaduda@tlen.pl
9. Organizatorzy potwierdzają przyjęcie zgłoszenia telefonicznie lub e-mailem.
10. Nagrody dla uczestników etapu szkolnego zapewniają szkolne komisje.

FINAŁ OKRĘGU WROCLAWSKIEGO

Finał okręgu wrocławskiego organizują:

- Liceum Ogólnokształcące nr X im Stefanii Sempołowskiej we Wrocławiu
- Klub Pilotów i Przewodników "Rzepiór" we Wrocławiu,
- Studenckie Koło Przewodników Sudeckich

Przeprowadzany jest on w trzech grupach uczniów:

- Uczniowie szkoły podstawowej (klasy 4-7)
- Uczniowie szkoły gimnazjalnej,
- Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej.

1. W finale okręgu wrocławskiego biorą udział 3-osobowe reprezentacje zgłoszonych szkół.
2. Od uczestników wymaga się posiadania:
 - a) legitymacji szkolnej lub dokumentu tożsamości.
 - b) zgody rodziców/opiekunów uczniów na udział w Olimpiadzie i na wykorzystywanie wizerunku i danych osobowych do celów promocji Olimpiady oraz oświadczenia o zaznajomieniu się z Regulaminem finału (załącznik 2).

3. Finał okręgu wrocławskiego obejmuje następujące konkurencje:

- a) **Test krajoznawczy** – pytania testowe obejmujące wiedzę o własnej miejscowości i regionie; 50% pytań będzie dotyczyć Wrocławia, a pozostała część – województwa dolnośląskiego i Sudetów wraz z Przedgórzem Sudeckim.
- b) **Test wiedzy turystycznej i topograficznej, wiedzy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym i udzielaniu pierwszej pomocy.** Zakres tematyczny obejmuje historię, tradycję i zadania PTTK w rozwoju turystyki i krajoznawstwa, zwłaszcza w środowisku młodzieżowym, zasady uprawiania turystyki kwalifikowanej i zdobywania odznak PTTK. Zadania z zakresu topografii polegają na użyciu znaków topograficznych na mapie ćwiczebnej lub wykonaniu innych zadań dotyczących mapy (np. wykreślanie profilu terenu, obliczanie odległości, obliczanie punktacji GOT, identyfikowanie szczytów na zdjęciu (obrazie) na podstawie mapy, opisie znaków topograficznych, wykonaniu szkicu trasy marszu wg opisu). Pytania wiedzy o ruchu drogowym dotyczą poruszania się w ruchu ulicznym pieszych i rowerzystów, oraz zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa, higieny wycieczkowania i ogólnych zasad udzielania pierwszej pomocy.
- c) **Rozpoznawanie atrakcji turystycznych regionu** (Wrocław, województwo dolnośląskie, Sudety wraz z Przedgórzem Sudeckim) na przezroczach.

4. Uczestnicy konkurencji a) oraz b) udzielają indywidualnie odpowiedzi na pytania. W teście krajoznawczym można uzyskać 50 pkt, w teście wiedzy turystycznej 10 pkt, topograficznej 24 pkt, teście bezpieczeństwa na drodze 8 pkt, a w teście z pierwszej pomocy 8 pkt. Do punktacji turniejowej liczy się suma punktów zdobytych przez poszczególnych członków

drużyny (maksymalnie 100 pkt na uczestnika, 300 pkt na drużynę łącznie w obu konkursach). W konkurencji rozpoznawanie atrakcji turystycznych drużyna może uzyskać maksymalnie 60 punktów turniejowych.

5. W przypadku zdobycia przez kilka zespołów jednakowej liczby punktów, o lokacie zespołu decyduje kolejność wyników w teście wiedzy. Jeśli w teście wiedzy zespoły te uzyskały również jednakową liczbę punktów o kolejności zespołu decyduje dodatkowy test wiedzy krajoznawczej.
 6. Uczestnicy Turnieju zobowiązani są do przestrzegania:
 - 1) przepisów niniejszego Regulaminu
 - 2) zapisów Karty Turysty,
 - 3) poleceń sędziów poszczególnych konkurencji, sędziego głównego i organizatorów.
 7. Każdy uczestnik zespołu musi samodzielnie, bez pomocy osób trzecich, wystartować we wszystkich konkurencjach. Skład zespołu w trakcie trwania finału nie powinien ulec zmianom, w uzasadnionym przypadku dopuszcza się zmianę maksymalnie 1 członka przed rozpoczęciem pierwszej konkurencji turniejowej. Zmiana 2 lub 3 osób ze składu zespołu jest równoznaczna z dyskwalifikacją zespołu.
 8. W przypadku nieusprawiedliwionego braku udziału któregoś uczestnika lub całego zespołu w danej konkurencji, zespół otrzymuje 0 pkt turniejowych za daną konkurencję, a następnie jest dyskwalifikowany w dalszej klasyfikacji. W przypadku gdy zawodnik w trakcie eliminacji zachoruje lub ulegnie wypadkowi, jego zespół ma prawo brać udział w pomniejszonym składzie w danym etapie, do końca jego trwania.
 9. Dyskwalifikacja
 - 1) Dyskwalifikacja uczestnika może nastąpić za nieprzestrzeganie postanowień Regulaminu oraz poleceń sędziów i organizatorów danego etapu Turnieju.
 - 2) Powody i przewinienia będące podstawą do dyskwalifikacji:
 - a. brak legitymacji szkolnej w czasie trwania Turnieju, w szczególności na starcie konkurencji,
 - b. spóźnienia na wyznaczoną godzinę rozpoczęcia konkurencji,
 - c. korzystanie w trakcie konkurencji z nowoczesnych środków łączności. Wykorzystanie telefonu jest uzasadnione w przypadku konieczności wezwania pomocy, w każdym innym przypadku będzie podstawą do dyskwalifikacji zespołu.
 - d. stwierdzenie niesamodzielnego uczestnictwa w konkurencjach indywidualnych i podpowiadanie innym uczestnikom. Pierwsze ostrzeżenie jest ostrzeżeniem ustnym, kolejne łączy się z wpisaniem 0 pkt dla zawodnika za daną konkurencję,
 - e. stosowanie używek np. alkoholu, narkotyków, środków odurzających, palenie papierosów,
 10. W przypadku zaistnienia podczas trwania finału protestów, skarg, zażaleń składanych przez uczestników i opiekunów w pierwszej kolejności rozpatrywane są one przez sędziego danej konkurencji, następnie przez sędziego głównego finału.
 11. Finalistą Olimpiady zostaje uczeń zakwalifikowany do etapu okręgowego i weźmie w nim udział.
 12. Laureatami Olimpiady zostają uczestnicy finału, którzy w danej kategorii uczniów osiągnęli najlepsze wyniki na tym etapie i stanowią minimum 30% uczestników finału.
 13. Nagrody i dyplomy dla uczestników zapewniają organizatorzy.
 14. Organizatorzy nie pokrywają kosztów przejazdu uczestników.
 15. Najlepsza drużyna w kategorii szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych uczestnicząca w 50. Młodzieżowej Olimpiadzie Krajoznawczej może reprezentować powiat w etapie wojewódzkim
- 46. OGÓLNOPOLSKIEGO MŁODZIEŻOWEGO TURNIEJU TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO PTTK.**

Szczegółowe informacje dotyczące 50. Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej Dolnego Śląska można uzyskać drogą elektroniczną lub telefonicznie:
Agnieszka Duda, e-mail a.duda@lo10.wroc.pl tel. 604935218

Ponadto zainteresowane szkoły mogą otrzymać przykłady testów krajoznawczych i topograficznych wraz z poprawnymi odpowiedziami z ostatnich dwóch olimpiad – zapotrzebowania wysyłać na:
Andrzej Wojciechowski, e-mail: aewoj@poczta.onet.pl,

Przy konstruowaniu testów do 50. Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej Dolnego Śląska (finał okręgu wrocławskiego), organizatorzy będą korzystali z następujących źródeł wiedzy:

Autor	Tytuł	Wydawnictwo
Janusz Czerwiński,	Dolny Śląsk. Przewodnik	Wydawnictwo Kartograficzne EKO-GRAF, Wrocław 2008 r.
Blanka Myszkowska	Sudety. Wędrówki po Polsce	Hachette Livre Polska, 2007 r.
Janusz Czerwiński,	Sudety	Wydawnictwo Kartograficzne EKO-GRAF, Wrocław 1996 r.
Beata Maciejewska	Spacerownik Wrocławski	Biblioteka Gazety Wyborczej
Grzegorz Bakuliński, Stanisław Januszewski, Małgorzata Książkiewicz, Ryszard Majewicz, Anna Oryńska, Rajmund Papiernik, Marta Pawlaczek, Jacek Ratajczak, Bronisław Zathay	Trasy turystyczne Wrocławia	Darbud, Wrocław 2009 r.
Janusz Czerwiński,	Wrocław	EKO-GRAF Wydawnictwo Kartograficzne
Stefan Sosnowski	Vademecum turysty pieszego	PTTK "Kraj"
Gajewski Jerzy	Vademecum Turysty Górskiego	PTTK "Kraj"
pod redakcją Jolanty Śledzińskiej i Andrzeja Wielochy	Wybieram wędrowanie.	Wydawnictwo PTTK „Kraj”
Bogdan Sołtysiak	Harce z mapą	Chorągiew Szczecińska ZHP
Mapy turystyczne Wydawnictwa „Plan”		

Źródłem wiedzy do turniejowych testów będą również informacje zawarte na stronach internetowych:

www.umwd.dolnyslask.pl - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

<http://www.wroclaw.pl/turystyka> Urząd Miejski Wrocławia

www.turystyka.dolnyslask.pl - Wydział Turystyki UMWD

<http://poznajdolnyslask.pl/> - strona informacyjna o Dolnym Śląsku i Sudetach

www.pttk.pl

www.mlodziej.pttk.pl.

<http://www.narowerze.pttk.pl/materialy-reklamowe>

<http://www.turystyka-gorska.info.pl/Vademecum-Turysty-Gorskiego/Vademecum-Turysty-Gorskiego.php>

Pierwsza pomoc przedmedyczna.

<http://www.prc.krakow.pl/2010/02.pdf>

<http://www.rokturystykirodzinnej.pttk.pl/files/wybieram%20rower.pdf> (rozdział 24)

http://www.pttk.pl/publikacje/w/wybieram_wedrowanie_wyd2.pdf (rozdział XII)

ZGŁOSZENIE

Szkoła
(nazwa szkoły)

.....
(adres szkoły)

zglasza do finału okręgu wrocławskiego **50. Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej Dolnego Śląska** w kategorii szkół podstawowych – gimnazjalnych – ponadgimnazjalnych¹⁾ reprezentację w składzie:

lp.	Imię i Nazwisko	Data urodzenia
1		
2		
3		

Opiekunem zespołu będzie
(nazwisko i imię)

tel. kontaktowy:

e-mail:

W eliminacjach szkolnych brało udział osób, w tym członków PTTK.

1) niepotrzebne skreślić

.....
Pieczęć i podpis dyrektora szkoły

Zgłoszenia należy przesłać do **9 lutego 2018 r.**, wyłącznie drogą elektroniczną na adres a.duda@lo10.wroc.pl lub agaduda@tlen.pl

50. MŁODZIEŻOWA OLIMPIADA KRAJOZNAWCZA DOLNEGO ŚLĄSKA
Finał okręgu wrocławskiego, 6 marca 2018 r.

.....
(imię i nazwisko rodzica(ów)/opiekuna prawnego)

.....
(miejsowość, data)

.....
(adres)

.....
(telefon)

Oświadczenie uczestnika i jego rodzica(ów)/opiekuna prawnego

Oświadczam, że ja oraz moje dziecko – uczestnik finału okręgu wrocławskiego - zaznajomiliśmy się z Regulaminem 50. Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej Dolnego Śląska.

Oświadczamy, iż stan zdrowia uczestnika pozwala na samodzielne wzięcie udziału w konkurencjach finału okręgu wrocławskiego 50. Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej Dolnego Śląska.

Udział w eliminacjach oznacza zgodę na powszechną publikację imienia, nazwiska, nazwy szkoły i miejscowości w protokole, listach uczestników, komunikatach końcowych, a także w informacjach prasowych.

W związku z powyższym wyrażam zgodę na udział mojego dziecka

.....
(imię i nazwisko)

w finale okręgu wrocławskiego 50. Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej Dolnego Śląska., odbywającym się w Liceum Ogólnokształcącym nr X we Wrocławiu w dniu 6 marca 2018r.

.....
(czytelny podpis uczestnika)

.....
(czytelny podpis rodzica(ów)/opiekuna prawnego)

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (Dz. U. 1997 nr 133, poz. 883 z późn. zm.), powyższe dane są zbierane przez Liceum Ogólnokształcące nr X im Stefanii Sempołowskiej we Wrocławiu oraz Klub Pilotów i Przewodników „Rzepiór” wyłącznie na potrzeby organizacji finału okręgu wrocławskiego 50. Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej Dolnego Śląska odbywającego się we Wrocławiu dnia 6 marca 2018 r.